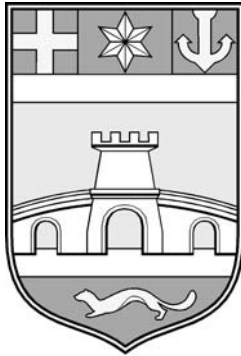

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

- a) **INFORMACIJA O STANJU
SUSTAVA ZAŠTITE I
SPAŠAVANJA NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE
ŽUPANIJE U 2014.GODINI**
- b) **PRIJEDLOG SMJERNICA ZA
ORGANIZACIJU I RAZVOJ
SUSTAVA ZAŠTITE I
SPAŠAVANJA NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE
ŽUPANIJE U 2015. GODINI**

Materijal pripremljen u

*Službi za zajedničke poslove
Osječko-baranjske županije*

Osijek, ožujka 2015.

a)

INFORMACIJA O STANJU SUSTAVA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OSJEČKO- BARANJSKE ŽUPANIJE U 2014. GODINI

1. UVOD

Izrada Informacije o stanju sustava zaštite i spašavanja na području Osječko-baranjske županije jedna je od županijskih obveza sadržanih u Zakonu o zaštiti i spašavanju ("Narodne novine" broj 174/04., 79/07., 38/09. i 127/10.), (u daljnjem tekstu: Zakon) budući da je člankom 28. stavak 1. podstavak 1. Zakona određeno da, u ostvarivanju prava i obveza u području zaštite i spašavanja, predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave jednom godišnje ili pri donošenju proračuna u cjelini razmatraju stanje sustava zaštite i spašavanja i donose smjernice za organizaciju i razvoj sustava zaštite i spašavanja na svom području.

Navedenim Zakonom uređen je sustav zaštite i spašavanja građana, materijalnih i drugih dobara u katastrofama i velikim nesrećama, način upravljanja, rukovođenja i koordiniranja u aktivnostima zaštite i spašavanja u katastrofama i velikim nesrećama, obveze, osposobljavanje i usavršavanje sudionika zaštite i spašavanja, zadaće i ustroj tijela za rukovođenje i koordiniranje aktivnostima zaštite i spašavanja u katastrofama i velikim nesrećama, način uzbuđivanja i obavješćivanja, provođenje mobilizacije za potrebe zaštite i spašavanja te nadzor nad provedbom ovog Zakona.

Zaštita i spašavanje nesumnjivo je jedno od najsloženijih područja ljudske djelatnosti. Sukladno tome organizacija kvalitetnog i učinkovitog sustava zaštite i spašavanja, zahtjeva multidisciplinarni pristup i puni angažman svih društvenih resursa.

Kako bi se pri organizaciji sustava zaštite i spašavanja uistinu aktivirali svi društveni potencijali, od ljudskih do materijalno-tehničkih, neophodno je u njegovu izgradnju uključiti najjemenitnije stručnjake i institucije iz različitih znanstvenih područja te sustavno podizati razinu svijesti stanovništva o potrebi unaprjeđivanja sigurnosti na svim razinama društva.

Temeljna je zadaća sustava zaštite i spašavanja pravodobno identificirati konkretne ugroze i opasnosti te procijeniti njihove eventualne štetne učinke. Nakon identifikacije opasnosti i procjene eventualnih štetnih učinaka katastrofa i velikih nesreća, prioritetni zadatak sustava zaštite i spašavanja je planiranje i provedba svih potrebnih mjera i aktivnosti kako bi se u najkraćem mogućem roku otklonile posljedice štetnog događaja i normalizirao život na pogođenom području.

Kako bi sve komponente sustava zaštite i spašavanja bile u mogućnosti učinkovito izvršiti svoje zadaće, u slučaju katastrofe i velike nesreće, neophodno je trajno organizirati, pripremati, osposobljavati, uvježbavati i usavršavati sve sudionike zaštite i spašavanja, a osobito operativne snage, koje moraju u svakom trenutku biti spremne za aktiviranje i učinkovito operativno djelovanje.

U tom kontekstu treba reći da je i izgradnja neophodnog pravnog okvira, (kroz izradu procjena ugroženosti, planova zaštite i spašavanja kao i drugih planskih dokumenata), temeljem kojih se poduzimaju konkretne mjere i aktivnosti u slučaju katastrofe ili velike nesreće, od izuzetnog značaja za učinkovito djelovanje u izvanrednim situacijama.

U provedbi mjera i aktivnosti usmjerenih ka izgradnji učinkovitog sustava zaštite i spašavanja treba uzeti u obzir činjenicu da mnoge potencijalne ugroze kao i njihove eventualne posljedice prelaze granice Republike Hrvatske. Sukladno tome jedan od ključnih čimbenika za učinkovito djelovanje sustava zaštite i spašavanja jest i suradnja s nadležnim tijelima drugih država i međunarodnih organizacija koja se ostvaruje na temelju sklopljenih međunarodnih ugovora.

U nastavku donosimo prikaz trenutačnog stanja sustava zaštite i spašavanja na području Osječko-baranjske županije.

2. OPERATIVNE SNAGE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Operativne snage zaštite i spašavanja temelj su sustava zaštite i spašavanja u Republici Hrvatskoj. Budući da su operativne snage najznačajniji dio sustava zaštite i spašavanja njihova je primarna zadaća da, pored obavljanja njihovih redovitih djelatnosti, planiraju mjere i poduzimaju aktivnosti radi otklanjanja ili umanjenja posljedica katastrofe ili velike nesreće.

Operativne snage zaštite i spašavanja su:

1. Stožeri zaštite i spašavanja na lokalnoj, regionalnoj i državnoj razini,
2. Službe i postrojbe središnjih tijela državne uprave koja se zaštitom i spašavanjem bave u svojoj redovitoj djelatnosti,
3. Zapovjedništva i postrojbe vatrogastva,
4. Zapovjedništva i postrojbe civilne zaštite i
5. Službe i postrojbe pravnih osoba koje se zaštitom i spašavanjem bave u svojoj redovitoj djelatnosti.

Operativne snage zaštite i spašavanja najznačajniji su dio sustava zaštite i spašavanja i njihova je primarna zadaća da, pored obavljanja njihovih redovitih djelatnosti, planiraju mjere i poduzimaju aktivnosti radi otklanjanja ili umanjenja posljedica katastrofe ili velike nesreće.

Operativnim snagama zaštite i spašavanja na razini županije, u katastrofama i velikim nesrećama, izravno zapovijeda, koordinira i rukovodi župan, uz stručnu pomoć županijskog Stožera zaštite i spašavanja. Sukladno tomu, u katastrofama i velikim nesrećama, operativne snage na razini županije djeluju na temelju odluke župana.

U slučaju da je općinski načelnik, gradonačelnik, uposlio sve kapacitete i mogućnosti s područja jedinice lokalne samouprave, upućuje županu zahtjev za dopunsku pomoć s područja županije. Ovdje treba naglasiti da temeljem članka 30. stavak 3. Zakona, u slučaju neposredne prijetnje od nastanka katastrofe ili veće nesreće na području županije, župan ima pravo i obvezu mobilizirati sveukupne ljudske i materijalno - tehničke potencijale s područja te jedinice područne (regionalne) samouprave, sukladno planu zaštite i spašavanja.

Sukladno Zakonu, u aktivnosti zaštite i spašavanja pored operativnih snaga mogu se uključiti i specijalizirane udruge građana (ronilački klubovi, radio amateri, aeroklubovi, planinarska društva, druga izviđača, lovačka društva i slično), te mobilizirani građani, poduzeća, radni strojevi i vozila pravnih i fizičkih osoba. Ovo je osobito značajno ako se zna da u mnogim izvanrednim situacijama upravo specifična znanja i strojevi kojima raspolažu poduzeća ili specijalizirane udruge građana bili ključan čimbenik za učinkovito djelovanje sustava zaštite i spašavanja.

U tom kontekstu treba reći da je župan Osječko-baranjske županije još 2010. godine, donio, Rješenje o određivanju operativnih snaga zaštite i spašavanja i pravnih osoba od interesa za zaštitu i spašavanje u Osječko-baranjskoj županiji kojim su precizno određeni: operativne snage i pravne osobe koje će sudjelovati u akcijama zaštite i spašavanja stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara, način rukovođenja i koordinacije operativnih snaga te njihove dužnosti odnosno zadaće.

2.1. Stožer zaštite i spašavanja Osječko-baranjske županije

Stožer zaštite i spašavanja Osječko-baranjske županije (u daljnjem tekstu: Stožer) osnovan je 2008. godine Odlukom Skupštine Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 8/08.).

Stožer je stručno, operativno i koordinativno tijelo koje pruža stručnu pomoć i priprema akcije zaštite i spašavanja kojima rukovodi Župan.

Na svojim sjednicama, koje održava prema potrebi, Stožer analizira aktualno stanje sustava zaštite i spašavanja na području Županije, razinu osposobljenosti svih operativnih snaga te razmatra ostale teme značajne za učinkovito funkcioniranje sustava zaštite i spašavanja.

U 2014. godini Stožer je održao 20 sjednica na kojima su analizirana sva aktualna pitanja iz područja zaštite i spašavanja na našem području. U protekloj godini najveća pozornost Stožera bila je usmjerena na rješavanje problema prouzročenih obilnom kišom i porastom vodostaja vodotoka bujičnog karaktera na području općina: Koška, Podgorač, Đurđenovac i Grada Našica (u svibnju 2014. godine) te na rješavanje problema prouzročenih visokim dravskim vodenim valom (u rujnu 2014. godine).

Situacija na području Bokšić Luga unatoč izuzetnoj složenosti, uspješno je riješena u relativno kratkom roku (od 4. do 6. svibnja 2014. godine), zahvaljujući mjerama obrane od poplava koje su poduzete u suradnji Stožera i drugih nadležnih tijela na ugroženom području. Relativno brzoj normalizaciji situacije doprinijela je i činjenica da je poboljšanjem hidrometeoroloških prilika došlo do brzog opadanja vodostaja bujičnih tokova.

Za razliku od izvanredne situacije na području Bokšić Luga (koja je sanirana u relativno kratkom roku), problemi prouzročeni visokim dravskim vodenim valom, u rujnu prošle godine, zahtijevali su poduzimanje opsežnijih mjera obrane od poplava kroz duže razdoblje (od 16. do 23. rujna 2014. godine).

Već po prvim informacijama o razmjerima potencijalne ugroze (jedan od najvećih dravskih vodenih valova u posljednjih 40 godina) Stožer je stavljen u stanje pune pripravnosti te je 16. rujna 2014. održao sjednicu na kojoj je dogovoreno da otpočnu opsežne pripreme svih nadležnih službi, kako bi se područje Osječko-baranjske županije obranilo od eventualnih poplava.

Poučene iskustvom iz prethodnih godina sve nadležne službe maksimalno su ozbiljno pristupile pripremama za dolazak dravskog vodenog vala. Župan Osječko-baranjske županije, 18. rujna 2014. godine, zbog izuzetno visokog vodostaja Drave, proglasio je izvanredno stanje na cijelom poplavom ugroženom području Osječko-baranjske županije.

Stožer, na čelu sa županom, kontinuirano je pratio razvoj situacije na terenu te poduzeo brojne i vrlo opsežne mjere u cilju obrane područja Osječko-baranjske županije od eventualnih poplava.

O opsegu poduzetih mjera najbolje govore sljedeći podaci:

- U razdoblju od 16. do 23. rujna (kada su ukinute izvanredne mjere obrane od poplava, a time i stanje pripravnosti Stožera) Stožer je održao 8 sjednica na kojima je detaljno razmatran razvoj situacije na terenu i dogovarane konkretne mjere kako bi se područje Osječko-baranjske županije zaštitilo od eventualnih poplava.
- U Stožeru, kao centralnom tijelu za koordinaciju i operativnu provedbu mjera obrane od poplava na području županije, svakodnevno su prikupljane i analizirane sve informacije sa terena te su sukladno tome na sjednicama Stožera dogovarane konkretne mjere te dani konkretni naputci svim sudionicima obrane od poplava na našem području.
- Kvalitetnom suradnjom s Hrvatskim vodama, Hrvatskom vojskom, Vodovodom Osijek, vatrogasnim postrojbama, ugroženim jedinicama lokalne samouprave, angažiranim udrugama građana, braniteljskim udrugama i volonterima, napunjen je adekvatan broj vreća s pijeskom, koje su iskorištene za provedbu mjera obrane od poplava na ugroženim područjima.
- Na zamolbu Župana u provedbu mjera obrane od poplava bilo je uključeno 420 pripadnika Hrvatske vojske i 145 pripadnika specijalnih policijskih postrojbi, koji su svojim ljudskim i materijalno tehničkim kapacitetima u najkritičnijim trenutcima dali veliki doprinos obrani ugroženih područja
- Prikupljena su sva raspoloživa materijalno-tehnička sredstva Vatrogasne zajednice i Državne uprave za zaštitu i spašavanje i pravodobno stavljena u funkciju obrane od poplava na našem području.

- Zapovjedništvo civilne zaštite Osječko-baranjske županije održalo je sjednicu posvećenu provedbi mjera obrane od poplava te je izradilo detaljne planove za eventualnu evakuaciju stanovništva i stoke s poplavom ugroženog područja (u sklopu kojih su razrađeni pravci evakuacije i određeni objekti za smještaj ljudi i stoke).
- Zapovjedništvo civilne zaštite Osječko-baranjske županije odredilo je objekte za smještaj ljudi i stoke te ih opremilo svom potrebnom opremom za prihvatanje eventualno evakuiranog stanovništva i stoke.
- Svi objekti predviđeni za smještaj ljudi i stoke pregledani su od strane Zavoda za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije i nadležnih veterinarskih službi kako bi se spriječila pojava i širenje eventualnih bolesti.
- Održavanjem svakodnevnih sjednica Stožera osiguran je kontinuitet u praćenju situacije i kvalitetna suradnja s nadležnim organima jedinica lokalne samouprave na poplavom ugroženom području.
- Stožer na čelu sa županom redovito je obilazio sva poplavom ugrožena područja (vikend naselje na Karašici, Osijek, Belišće, Donji Miholjac, Viljevo, Podravska Moslavina).
- Pravodobnom distribucijom zaključaka sa sjednica Stožera, svim subjektima uključenim u obranu od poplava, osigurana je neophodna koordinacija njihovog djelovanja.
- Pravodobnim i iscrpnim informiranjem javnosti spriječeno je širenje panike (u razdoblju od 16. do 23. rujna svakodnevno su izdavana priopćenja za medije, a održano je i ukupno 8 tiskovnih konferencija putem kojih je stanovništvo izvještavano o svim poduzetim mjerama).
- U sustav obrane od poplava na adekvatan su način bili uključeni Zapovjedništvo civilne zaštite Osječko-baranjske županije te dio postrojbi civilne zaštite specijalističke namjene Osječko-baranjske županije, dokazujući tako sposobnost učinkovitog operativnog djelovanja u izvanrednim situacijama.
- Na kraju treba reći da su golem doprinos učinkovitoj provedbi mjera obrane od poplava dale i brojne udruge građana, prije svega: Vatrogasna zajednica Osječko-baranjske županije, Hrvatska gorska služba spašavanja, stanica Osijek, Društvo Crvenog križa Osječko-baranjske županije i braniteljske udruge. O doprinosu navedenih udruga bit će više riječi u nastavku ove Informacije.

Možemo reći da su sve poduzete mjere urodile plodom te je Osječko-baranjska županija uspješno obranjena od poplava koje na našem području nisu ostavile većih posljedica.

Uspješnom provedbom mjera obrane od poplava tijekom svibnja i rujna 2014. godine Stožer kao i sustav zaštite i spašavanja u cjelini, još su jednom potvrdili sposobnost učinkovitog operativnog djelovanja u kriznim situacijama.

Kako bi Stožer i dalje bio adekvatna stručna potpora operativnoj provedbi aktivnosti zaštite i spašavanja na terenu potrebno je nastaviti sustavnu edukaciju, kako članova Stožera tako i onih koji aktivnosti zaštite i spašavanja provode na razini jedinica lokalne samouprave.

2.2. Zapovjedništvo i postrojbe civilne zaštite Osječko-baranjske županije

Nakon što je 2013. godine, izmjenama Odluke o osnivanju Zapovjedništva civilne zaštite Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 16/10. i 7/13), (kojom je definiran broj članova zapovjedništva, svrha osnivanja zapovjedništva, njegov ustroj i organizacija te način mobiliziranja), broj članova Zapovjedništva smanjen sa 29 na 25, navedeno tijelo postalo je još operativnije i sposobnije za djelovanje u kriznim situacijama. Potvrda ovoj tezi jest i učinkovito operativno djelovanje Zapovjedništva u najvećim izazovima s kojima smo u protekloj godini bili suočeni (katastrofalne poplave u županijskoj Posavini kao i veliki dravski vodeni val koji je ugrozio veliko područje Osječko-baranjske županije).

O doprinosu Zapovjedništva i postrojbi civilne zaštite Osječko-baranjske županije u provedbi mjera obrane od poplava na području Osječko-baranjske županije u rujnu 2014. godine bilo je riječi u prethodnom poglavlju, stoga ćemo ovdje navesti njihov doprinos u provedbi mjera sanacije poplavom pogođenog područja županijske Posavine.

U svibnju 2014. godine područje županijske Posavine bilo je suočeno s katastrofalnim poplavama prouzročenim puknućem nasipa u Rajevu Selu. Vlada Republike Hrvatske proglasila je 20. svibnja 2014. godine stanje katastrofe na poplavljenom području županijske Posavine. Sukladno tome svi kapaciteti sustava zaštite i spašavanja na području Republike Hrvatske stavljeni su u funkciju sanacije stanja na pogođenom području, a zapovjedništva i postrojbe civilne zaštite jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, od trenutka proglašavanja stanja katastrofe, djelovale su temeljem zapovjedi zapovjednika civilne zaštite Republike Hrvatske. U tom kontekstu treba reći da su uz članove Zapovjedništva civilne zaštite Osječko-baranjske županije, u provedbi sanacije poplavljenog područja županijske Posavine, sudjelovale 2 ekipe tima za spašavanje iz vode postrojbi civilne zaštite specijalističke namjene Osječko-baranjske županije (veličine 8 pripadnika sa dva vozila i dva čamca). Navedene ekipe obavljale su pretragu i asanaciju terena na području Općine Drenovci. Pored toga Zapovjedništvo je održalo tematsku sjednicu posvećenu situaciji na poplavljenom području Vukovarsko-srijemske županije, na kojoj su dogovorena mjesta za prikupljanje humanitarne pomoći kao i način distribucije iste na pogođeno područje. Razmotrene su posljedice koje bi eventualna pojava zaraznih bolesti na poplavljenom području, mogla imati na našem području. Sukladno tome poduzete su preventivne aktivnosti kako bi se područje Osječko-baranjske županije zaštitilo od eventualne pojave zaraznih bolesti prouzročenih poplavom. Pored toga poduzete su mjere za pripremu objekata za smještaj evakuiranih osoba, ali nije bilo potrebe za njihovim korištenjem.

Postrojbe civilne zaštite specijalističke namjene Osječko-baranjske županije, koje čine četiri tima (Tim za spašavanje iz ruševina, Tim za zaštitu i spašavanje iz vode, Tim za radiološku, kemijsku, biološku i nuklearnu zaštitu i Tim za logistiku) i u protekloj su godini potvrdile visoku razinu osposobljenosti za najsloženije zadaće iz područja zaštite i spašavanja.

Navedena teza odnosi se prije svega pripadnike Tima za zaštitu i spašavanje iz vode (sastavljenog od članova Društva za podvodne aktivnosti "Mursa") koji su imali jednu od ključnih uloga u sanaciji poplavljenog područja županijske Posavine, a veliki doprinos dali su i u provedbi mjera obrane od poplava na području Osječko-baranjske županije.

U protekloj godini, nastavljen je proces materijalno-tehničkog opremanja postrojbi civilne zaštite specijalističke namjene Osječko-baranjske županije. Sukladno tome treba istaknuti da je uspješnim završetkom projekta Dravis 3 (realiziranog u sklopu IPA Programa prekogranične suradnje Mađarska - Hrvatska), nabavljen dio opreme za potrebe postrojbi civilne zaštite specijalističke namjene Osječko-baranjske županije (detektor eksplozivnih plinova, zaštitno polinonepropusno odijelo, dekontaminacijski šator i zapovjedni šator s opremom). Ukupna vrijednost navedene opreme iznosi 272.584,82 kune.

Veliki iskorak protekle godine učinjen je u izgradnji jedinstvenog sustava radio veza u kriznim situacijama, za potrebe svih operativnih snaga zaštite i spašavanja na području Osječko-baranjske županije. Članovi Radio kluba "Osijek", (koji su dio ekipe za radiokomunikaciju i tehničku podršku postrojbi civilne zaštite specijalističke namjene Osječko-baranjske županije) nastavili su proces izgradnje sustava radio veza nabavom novih radio uređaja i opreme, sukladno financijskim mogućnostima. U tom kontekstu treba istaknuti da je Zavod za hitnu medicinu Osječko-baranjske županije, donirao postrojbama civilne zaštite specijalističke namjene Osječko-baranjske županije, 40 kolnih i 10 ručnih radio postaja tipa Motorola, koje su zbog modernizacije Zavoda za hitnu medicinu postale suvišne.

Sve donirane radio postaje tehnički su pregledane, preprogramirane, dopunjene novim baterijama i antenama te stavljene u funkciju. Pored toga, sredstvima iz Proračuna Osječko-baranjske županije nabavljeno je i u funkciju stavljeno, dodatnih 5 kolnih i 25 ručnih radio postaja.

Tijekom 2014. godine izvršen je pregled potencijalnih lokacija za postavljanje repetitora (Kapovac, Lončarski vis, Banovo brdo, Čvorkovac te nekoliko zgrada na području Osijeka) za potrebe izgradnje sustava komunikacije specijalističkih postrojbi civilne zaštite Osječko-baranjske županije. Nabavljen je mobilni repetitorski sustav koji se može instalirati neposredno na mjestu ugroze čime će se omogućiti nesmetana komunikacija u zoni djelovanja operativnih snaga na ugroženom području.

Za nabavu mobilnog repetitorskog sustava, Osječko-baranjska županija izdvojila je iz svoga Proračuna za 2014. godinu 35.000,00 kuna, a temeljem Ugovora o suradnji s Radio klubom "Osijek" izdvojeno je dodatnih 20.000,00 kuna za izgradnju jedinstvenog sustava radio veza u kriznim situacijama, za potrebe svih operativnih snaga na području Osječko-baranjske županije.

Članovi Radio kluba "Osijek" (kao dio ekipe za radiokomunikacijsku i tehničku podršku postrojbi civilne zaštite specijalističke namjene Osječko-baranjske županije), sudjelovali su u provedbi mjera obrane od poplava na području Osječko-baranjske županije u rujnu 2014. godine, (postavljanjem sustava komunikacije za potrebe operativnih snaga angažiranih na području vikend naselja Karašica).

Tijekom 2014. godine nastavljen je proces edukacije članova Zapovjedništva civilne zaštite te je u suradnji s Državnom upravom za zaštitu i spašavanje održano stručno osposobljavanje članova stožera zaštite i spašavanja, zapovjedništava civilne zaštite i vatrogasnih zapovjedništava s područja Osječko-baranjske županije.

Povodom obilježavanja 1. ožujka (Međunarodnog dana civilne zaštite), 28. veljače 2014. godine, održana je smotra postrojbi civilne zaštite specijalističke namjene kao i pokazna vježba u krugu Termoelektrane-toplane Osijek, u kojoj su sudjelovale sve operativne snage zaštite i spašavanja s područja Osječko-baranjske županije.

Prema podacima Državne uprave za zaštitu i spašavanje, Područnog ureda za zaštitu i spašavanje Osijek, (zaključno s prosincem 2014. godine), sve jedinice lokalne samouprave na području Županije, izradile su Procjenu ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara, Plan zaštite i spašavanja kao i Plan civilne zaštite za svoje područje te iste redovito ažuriraju i usklađuju s novonastalim stanjem. Činjenica da su sve jedinice lokalne samouprave izradile ove temeljne planske dokumente golem je korak u izgradnji cjelovitog i učinkovitog sustava zaštite i spašavanja na području Osječko-baranjske županije.

Na kraju treba reći da je nedostatak adekvatnog skladišnog prostora i dalje jedan od većih problema s kojim se suočavaju postrojbe civilne zaštite, ali i druge operativne snage na našem području. U tom kontekstu treba reći da se Zonsko skladište, koje je u nadležnosti Sektora za civilnu zaštitu, Državnih intervencijskih postrojbi civilne zaštite, nalazi u Bizovcu i ima kapacitet oko 1800 m² skladišnog prostora. Skladište je tijekom 2014. godine korišteno za obuku i osposobljavanje pripadnika postrojbi civilne zaštite opće namjene s područja Osječko-baranjske županije. Treba istaknuti da proces rješavanja imovinsko-pravnog statusa navedenog skladišta nije okončan niti tijekom 2014. godine te će se isti nastaviti u narednom razdoblju. Imajući u vidu sve navedeno, potrebno je učiniti dodatne napore, kako bi se u najkraćem mogućem roku, trajno riješio problem nedostatka adekvatnog skladišnog prostora za potrebe kako postrojbi civilne zaštite tako i drugih operativnih snaga sa područja Osječko-baranjske županije.

Imamo li u vidu sve gore navedeno možemo reći da je protekle godine u svim segmentima razvoja civilne zaštite na području Osječko-baranjske županije ostvaren vrlo značajan napredak.

2.3. Vatrogastvo na području Osječko-baranjske županije

Po broju vatrogasnih postrojbi Vatrogasna zajednica Osječko-baranjske županije (u daljnjem tekstu: Vatrogasna zajednica) četvrta je županijska vatrogasna zajednica u Republici Hrvatskoj. Na području Županije djeluje 141 dobrovoljno vatrogasno društvo, 6 dobrovoljnih vatrogasnih društava u gospodarstvu, tri javne profesionalne vatrogasne postrojbe u gradovima Osijek, Našice i Beli Manastir te jedna profesionalna postrojba u gospodarstvu. Sve navedene postrojbe udružene su u 16 vatrogasnih zajednica gradova, općina i područja koji su osnivači Vatrogasne zajednice Osječko-baranjske županije. Vatrogasna zajednica ima ukupno 4.327 članova i oko 1.650 pripadnika vatrogasne mladeži. O duboko ukorijenjenoj i široko rasprostranjenoj tradiciji vatrogastva na našim prostorima najbolje govori podatak da sve jedinice lokalne samouprave u Osječko-baranjskoj županiji, imaju osnovane vatrogasne postrojbe.

Procjenama ugroženosti i planovima zaštite od požara, sukladno važećim propisima, uz mjere za sprečavanje nastanka i širenja požara (preventivne mjere), određuju se i mjere za učinkovito gašenje nastalog požara ili sprečavanje drugog opasnog događaja, (utvrđivanjem vatrogasnih postrojbi koje će djelovati u pravnim osobama, gradovima, općinama i županiji). Važno je stoga istaknuti da sve jedinice lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije imaju izrađene procjene ugroženosti i planove zaštite od požara. Na temelju Procjene ugroženosti od požara i tehnoloških eksplozija ("Županijski glasnik" broj 8/12.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je 19. studenoga 2014. godine, Plan zaštite od požara za područje Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 12/14.).

Za učinkovito obavljanje vatrogasne djelatnosti potrebno je osigurati adekvatnu materijalno-tehničku opremljenost vatrogasnih postrojbi. U tom kontekstu možemo reći, (na temelju nadzora provedenog od strane nadležnih tijela te prikupljenih podataka o opremljenosti vatrogasnih postrojbi) da vatrogasne postrojbe na našem području, posjeduju nužnu opremu za vatrogasnu djelatnost. Opremljenost osobnom zaštitnom opremom (komplet: zaštitne vatrogasne čizme, jakna, hlače, kaciga i rukavice) na zadovoljavajućoj je razini u 50 središnjih dobrovoljnih vatrogasnih društva koja posjeduju ukupno 900 kompleta osobne zaštitne opreme. U ostalim dobrovoljnim vatrogasnim društvima (osobito onim koja djeluju u manjim seoskim naseljima) uočeni su određeni nedostaci glede opremljenosti osobnom zaštitnom opremom. Stoga treba istaknuti da je tijekom 2014. godine, upravo za tzv. ostala dobrovoljna vatrogasna društva, nabavljeno 360 kompleta osobne zaštitne opreme (ukupne vrijednosti 465.421, 50 kuna), čime je njihova opremljenost podignuta na znatno višu razinu.

Uspješno obavljanje vatrogasne djelatnosti zahtijeva stalno stručno usavršavanje i uvježbavanje pripadnika vatrogasnih postrojbi na način utvrđen Pravilnikom o programu i načinu provedbe teorijske nastave i praktičnih vježbi u vatrogasnim postrojbama. U tom kontekstu treba reći da su svi operativni vatrogasci prošli osnovna osposobljavanja koja se povremeno nadopunjavaju usavršavanjima i seminarima.

U 2014. godini ukupno je osposobljeno: 274 osobe za zvanja vatrogasac i vatrogasni dočasnik, 72 osobe za zvanje vatrogasni časnik i časnik 1. klase. Programe specijalističke obuke prošlo je 359 vatrogasaca, sukladno prikazu u Tablici 1.

Tablica 1. Programi specijalističke obuke vatrogasaca

Redni broj	Naziv programa	Broj polaznika
1.	Strojar	101
2.	Aparati za zaštitu dišnih organa	103
3.	Bolničar	60
4.	Spašavanje pri tehničkim intervencijama	95
UKUPNO		359

Zakonom o vatrogastvu utvrđeno je da pored programa osposobljavanja vatrogasci u vatrogasnim postrojbama moraju obaviti odgovarajući liječnički pregled. Stoga je osobito značajno istaknuti da je i u 2014. godini Osječko-baranjska županija izdvojila značajna sredstva iz svoga Proračuna, za financijsku pomoć svim vatrogasnim društvima na našem području za pokriće troškova obavljanja liječničkih pregleda vatrogasaca.

U 2014. godini na području Osječko-baranjske županije ukupno je bilo 1137 vatrogasnih intervencija što je povećanje od 8,8% u odnosu na 2013. godinu kada je bilo 1045 intervencija. Od ukupno 1137 vatrogasnih intervencija bilo je 370 požarnih intervencija, 644 tehničke intervencije, 62 ostale intervencije i 61 tzv. druga aktivnost. Navedeni podaci prikazani su u Tablici 2.

Tablica 2. Pregled ukupnog broja vatrogasnih intervencija po vrstama

Redni broj	Vrsta intervencije	Broj intervencija u 2013. godini	Broj intervencija u 2014. godini
1.	Požarne intervencije	451	370
2.	Tehničke intervencije	479	644
3.	Ostale intervencije	58	62
4.	Druge aktivnosti	57	61
UKUPNO		1045	1137

U odnosu na 2013. godinu, prošle je godine smanjen broj požarnih intervencija (2013. godine bila je 451 požarna intervencija), a značajno povećan broj tehničkih intervencija (2013. godine bilo je 479 tehničkih intervencija). Povećanje broja tehničkih intervencija prouzročeno je pojačanim angažmanom vatrogasnih postrojbi u provedbi mjera obrane od poplava na području Osječko-baranjske županije. Smanjenje broja požarnih intervencija najvećim se dijelom može pripisati činjenici da je zbog vremenskih prilika, koje nisu pogodovale razvoju požara na otvorenom prostoru, izostao uobičajeno velik broj požara u ožujku i kolovozu. Sukladno tome u 2014. godini zabilježen je pad broja požara otvorenog prostora (109 požara otvorenog prostora) od 31,5% u odnosu na 2013. godinu (u kojoj je zabilježeno 162 požara otvorenog prostora).

Ipak i pored činjenice da je 2014. godine smanjen broj požara otvorenog prostora u odnosu na 2013. godinu, moramo istaknuti da je u prošle godine, u požarima ovoga tipa izgorjela znatno veća površina (2014. godine izgorjelo je 169 hektara dok je 2013. godine izgorjelo 88 hektara). U Tablici 3 dan je pregled broja požara prema vrsti otvorenog prostora.

Tablica 3. Pregled broja požara prema vrsti otvorenog prostora

Redni broj	Vrsta otvorenog prostora	Broj intervencija 2013. godine	Broj intervencija 2014. godine
1.	Požar poljoprivrednog zemljišta	49	8
2.	Požar šume i šumskog zemljišta	2	10
3.	Požar zapuštenog zemljišta	50	41
4.	Ostalo	61	50
UKUPNO:		162	109

U 2014. godini bilo je ukupno 370 intervencija gašenja požara (što predstavlja smanjenje broja požarnih intervencija od 18% u odnosu na 2013. godinu. Požarne intervencije dijelimo na požare na otvorenom prostoru (109 intervencija), požare stambenih objekata (77 intervencija) i požare prometnih sredstava (40 intervencija), dok su ostalo požari raznih vrsta građevinskih objekata i eksplozije. Povećan je broj požara dimnjaka (kretanje broja požara dimnjaka u zadnje tri godine: 50-63-73), što ukazuje na potrebu preventivnog djelovanja u domaćinstvima. Tablični prikaz požarnih intervencija po vrstama dan je u Tablici 4.

Tablica 4. Pregled požarnih intervencija po vrsti

Redni broj	Vrsta požarne intervencije	Broj intervencija 2013. godine	Broj intervencija 2014. godine
1.	Požar stambenog prostora	98	77
2.	Požar poslovnog prostora	11	12
3.	Požar objekta javne namjene	1	3
4.	Požar gospodarskog objekta	24	26
5.	Požar objekta komunalne namjene	40	25
6.	Požar prometnog sredstva	37	40
7.	Požar otvorenog prostora	162	109
8.	Požar dimnjaka	63	73

9.	Eksplozije	1	1
10.	Ostale požarne intervencije	14	4
UKUPNO		451	370

Vatrogasne postrojbe, kao dio operativnih snaga zaštite i spašavanja, dale su tijekom 2014. godine veliki doprinos kako uspješnoj provedbi mjera obrane od poplava na području Osječko-baranjske županije, tako i sanaciji posljedica poplave u županjskoj Posavini

O doprinosu vatrogasnih postrojbi provedbi mjera obrane od poplava najbolje govore podaci o angažmanu ljudskih i materijalno-tehničkih kapaciteta Vatrogasne zajednice Osječko-baranjske županije, prikazani u Tablici 5.

Tablica 5. Pregled ljudskih i materijalno-tehničkih kapaciteta Vatrogasne zajednice Osječko-baranjske županije angažiranih u provedbi mjera obrane od poplava u 2014. godini

Redni broj	Angažirani kapaciteti	Broj angažiranih kapaciteta na području Vukovarsko-srijemske županije u razdoblju od 20. svibnja do 20. lipnja 2014. godine	Broj angažiranih kapaciteta na području Osječko-baranjske županije u razdoblju od 17. do 25. rujna 2014. godine
1.	Vatrogasne postrojbe	67	46
2.	Ljudi	845	733
3.	Vozila	57	30
4.	Plovila	3	3
5.	Pumpe	51	72
6.	Agregati	10	7

Vatrogasna zajednica izradila je Izvješće o stanju zaštite od požara na području Osječko-baranjske županije za 2014. godinu u kojem je detaljno prikazana trenutna situacija u svim segmentima protupožarne zaštite. Pored toga Vatrogasna zajednica izradila je Program rada i Financijski plan Vatrogasne zajednice Osječko-baranjske županije za 2015. godinu, u kojem su izneseni zadaci koje je potrebno izvršiti u tekućoj godini kao i financijski okviri za njihovo ostvarenje.

Na kraju treba reći da je Skupština Osječko-baranjske županije u prosincu 2014. godine donijela Provedbeni plan unaprjeđenja zaštite od požara za područje Osječko-baranjske županije za 2015. godinu. Navedeni dokument normativni je akt koji donosi detaljan i sveobuhvatan prikaz tehničkih, organizacijskih i urbanističkih mjera koje je u području zaštite od požara potrebno provesti kako bi se ista podigla na višu razinu. Pored toga Županija je donijela i druge značajne dokumente u području zaštite od požara:

- Plan operativne provedbe programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara na području Osječko-baranjske županije u 2014. godini,
- Plan aktivnog uključenja svih subjekata zaštite od požara na području Osječko-baranjske županije u 2014. godini te
- Financijski plan za provođenje zadaća iz područja zaštite od požara u protupožarnoj sezoni u 2014. godini na području Osječko-baranjske županije.

Svrha navedenih akata jest omogućiti svim subjektima, koji su uključeni u izvršavanje mjera zaštite od požara, da učinkovito provode sve svoje zadaće kako bi se sigurnost stanovništva i njihove imovine podigla na višu razinu.

2.4. Aktivnosti Društva Crvenog križa Osječko-baranjske županije u 2014. godini

Društvo Crvenog križa Osječko-baranjske županije (u daljnjem tekstu: Društvo) neizostavan je dio sustava zaštite i spašavanja na području Osječko-baranjske županije i kao takvo kontinuirano sudjeluje u svim njegovim aktivnostima.

Osnovna funkcija Društva je koordinacija rada 6 gradskih i jednog općinskog društva Crvenog križa. Društvo raspolaže sljedećim ljudskim kapacitetima: 14 ekipa za pružanje prve pomoći, 4 ekipe za spašavanje života na vodi, 3 ekipe za tehničku pomoć, 6 ekipa za traženje nestalih osoba, 2 ekipe za pročišćavanje vode i sanitaciju i 1 ekipa za psihološku pomoć. Treba reći da su navedene ekipe na raspolaganju u svakom trenutku, a u slučaju potrebe, može se mobilizirati dodatnih 150 volontera osposobljenih za pružanje prve pomoći i tehničku pomoć.

Proces obuke i opremanja županijskog interventnog tima za djelovanje u izvanrednim situacijama, koji čini 20 pripadnika, obučeni za izvršavanje različitih zadataka (procjena situacije, pružanja prve pomoći, podizanje naselja i organizacije smještaja, traženje nestalih osoba, pročišćavanje vode i sanitacija). započet još 2011. godine, nastavljen je i tijekom prošle godine, sukladno financijskim mogućnostima.

Pored navedenih kapaciteta u okviru Društva djeluje oko 600 volontera koje je, u slučaju potrebe, moguće aktivirati u roku od 24 sata.

Društvo raspolaže sljedećim materijalno-tehničkim kapacitetima: 10 mehaničkih šatora (kapaciteta 10 ležaja), 4 mehanička šatora (kapaciteta 8 ležaja), 2 šatora na napuhavanje (kapaciteta 20 ležaja), 4 kombi vozila za prijevoz osoba, 3 terenska vozila, 3 dostavna vozila, 7 osobnih vozila, 9 radio stanica tipa Motorola, 16 malih radio stanica (dometa do 4 kilometra), 12 isušivača prostora i 2 benzinska agregata. Pored toga Društvo raspolaže Centrom za edukaciju u Orahovici (u kojem se u slučaju potrebe može postaviti do 250 kreveta) te sa 3 kuhinje (u Osijeku, Valpovu i Đakovu) koje imaju mogućnost, u slučaju potrebe, pripremiti do 4000 kuhanih obroka dnevno.

Budući da Društvo, ispunjavajući svoju duboko humanu funkciju, tijekom godine obavlja izuzetno širok spektar aktivnosti, ovdje ćemo istaknuti samo one koje su bile od izuzetnog značaja za funkcioniranje sustava zaštite i spašavanja u protekloj godini.

Svojim ljudskim i materijalno tehničkim kapacitetima Društvo je protekle godine sudjelovalo u velikom broju pokaznih vježbi, tečajeva i seminara od kojih su najznačajniji:

- pokazna vježba operativnih snaga zaštite i spašavanja Osječko-baranjske županije, u sklopu obilježavanja Međunarodnog dana civilne zaštite,
- pokazna vježba Mala škola prve pomoći, u sklopu obilježavanja Svjetskog dana prve pomoći,
- pokazna vježba evakuacije Osnovne škole Sarvaš,
- seminar "Slučajni spasilac" za studente 2. godine razredne nastave Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku,
- edukacija 28 postrojbi civilne zaštite opće namjene s područja Osječko-baranjske županije,
- tečajevi prve pomoći,
- predavanja kojima se djeca upoznaju s opasnostima od mina.

Kao i ostali segmenti sustava zaštite i spašavanja i Društvo je dalo značajan doprinos kako u sanaciji poplavljenog područja županjske Posavine tako i u provedbi mjera obrane od poplava na području Osječko-baranjske županije.

U sanaciju poplavljenog područja županjske Posavine Društvo se uključilo kako izravnim sudjelovanjem volontera na poplavljenom području tako i prikupljanjem i distribucijom humanitarne pomoći. O opsegu provedenih aktivnosti najbolje govore podaci da je na području Osječko-baranjske županije prikupljeno i na poplavljena područja županjske Posavine distribuirano: 48.625 kilograma hrane, 68.407 litara vode, 32.052 kilograma različitih higijenskih potrepština, 65.812 kilograma odjeće i obuće i 61 bala stočne hrane. U provedbu svih aktivnosti vezanih uz sanaciju poplavljenih područja županjske Posavine bilo je uključeno ukupno 647 volontera koji su odradili ukupno 13.671 sat.

U razdoblju od 17. do 24. rujna 2014. godine, Društvo je pripremio i dostavilo 711 obroka i 3.025 litara vode snagama angažiranim na provedbi mjera obrane od poplava na području vikend naselja Karašica, a 38 volontera Društva sudjelovalo je u punjenju vreća za izgradnju tzv. "zečjih nasipa" na ugroženom području.

2.5. Aktivnosti Hrvatske gorske službe spašavanja, stanice Osijek u 2014. godini

Aktivnosti Hrvatske gorske službe spašavanja, stanice Osijek temelje se na Zakonu o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja ("Narodne novine" broj 79/06.), Zakonu o zaštiti i spašavanju ("Narodne novine" broj 174/04., 79/07., 38/09. i 127/10.) te procjenama ugroženosti i planovima zaštite i spašavanja jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Iako Hrvatska gorska služba spašavanja, prema važećim propisima, ima status volonterske udruge građana, ona danas predstavlja priznatu i respektabilnu službu spašavanja na području cijele Republike Hrvatske i glavni je nositelj spašavanja u nenaseljenim i teško pristupačnim prostorima.

Aktivnosti Hrvatske gorske službe spašavanja, stanice Osijek (u daljnjem tekstu: HGSS, stanica Osijek) možemo podijeliti u tri osnovne skupine: održavanje tzv. hladnog pogona, edukacija i održavanje znanja i vještina njenih članova te akcije spašavanja.

Imamo li u vidu da HGSS, stanica Osijek danas ima: 24 člana, 2 potražna psa, četiri motorna vozila, gumeni motorni čamac, aluminijski motorni čamac, dva kajaka i veliku količinu različite spasilačke opreme za spašavanje u najsloženijim uvjetima, jasno je da samo održavanje hladnog pogona predstavlja golemi izazov za ovu volontersku udruhu građana, od posebnog značaja za zaštitu i spašavanje.

Dodamo li ovome činjenicu da opremanje jednog spašavatelja kompletnom osobnom opremom, stoji oko 45.000,00 kuna, te da prehrana i obuka potražnih pasa također iziskuje golema financijska sredstva jasno je da je za uspješno djelovanje HGSS, stanice Osijek neophodna pomoć šire društvene zajednice. Prema podacima iz Izvješća o radu HGSS, stanice Osijek za 2014. godinu, vidljivo je da su članovi navedene udruge, samo u održavanje hladnog pogona, (redovito održavanje vozila i opreme, prehrana i obuka potražnih pasa, sastanci na kojima se analizira učinjeno i planira budući rad), utrošili 2642 č/h ili 330 radnih dana.

Kontinuirana edukacija i usavršavanje članova HGSS, stanice Osijek nastavljeni su i tijekom 2014. godine. Svi članovi HGSS, stanice Osijek položili su tečaj prve pomoći, tri člana položila su tečaj ljetnih tehnika spašavanja, četiri člana položila su tečaj zimskih tehnika spašavanja, a dva člana položila su tečaj speleo spašavanja. Pored navedenih (tzv. osnovnih tečajeva gorskog spašavanja) dio članova HGSS, stanice Osijek položio je i određene specijalističke tečajeve. Sukladno tome treba reći da su tri člana položila tečaj spašavanja na divljim vodama, dva člana položila su tečaj digitalne kartografije u GIS sustavu, a tri člana položila su tečaj za vođe potrage. Osobito je značajno naglasiti da su tijekom prošle godine još tri člana HGSS, stanice Osijek položila ispit za gorskog spašavatelja te HGSS, stanica Osijek danas ima osam licenciranih gorskih spašavatelja. Dodamo li svemu navedenom da je u 2014. godini nastavljeno usavršavanje dva potražna tima HGSS, stanice Osijek (koji su stekli licencu za potrage za živim i mrtvim osobama) te da su članovi HGSS, stanice Osijek sudjelovali na brojnim tečajevima, treninzima i vježbama na kojima su usavršavali različite tehnike spašavanja, možemo reći da je u području edukacije protekla godina bila izuzetno sadržajna. Tome u prilog govori i podatak da su članovi HGSS, stanice Osijek u prošloj godini na različite oblike edukacije uložili 6279 č/h ili 784 radnih dana.

Najbolja potvrda opravdanosti kontinuirane edukacije i usavršavanja članova HGSS, stanice Osijek ogleda se u sljedećim rezultatima:

- HGSS, stanica Osijek odgovorila je na svaki poziv na akciju,
- vrijeme odziva na akciju u okviru je tzv. "zlatnog sata",
- sve akcije spašavanja izvedene su profesionalno i sigurno kako za unesrećenog, tako i za spašavatelja.

Akcije traganja i spašavanja temeljni su razlog postojanja HGSS, stanice Osijek. U tom kontekstu treba reći da je u 2014. godini HGSS, stanica Osijek sudjelovala u 11 akcija spašavanja.

HGSS, stanica Osijek dala je iznimno veliki doprinos kako u sanaciji stanja na poplavljenom području županijske Posavine tako i u provedbi mjera obrane od poplava na ugroženom području Osječko-baranjske županije.

Ukupno 16 članova HGSS, stanice Osijek dvadeset je dana sudjelovalo u evakuaciji stanovništva i stoke s poplavljenog područja Rajeva Sela, Gunje i Račinovaca.

Članovi HGSS, stanice Osijek, aktivno su sudjelovali u provedbi mjera obrane od poplava na području vikend naselja Karašica (osiguravali dostavu hrane i hitnu medicinsku pomoć stanovnicima koji su odbili evakuaciju) te na području Belišća (gdje su 7 dana brinuli o sigurnosti kako ugroženog stanovništva tako i snaga angažiranih na ojačavanju nasipa i drugih vodozaštitnih objekata).

U 2014. godini, na akcije traganja i spašavanja, HGSS stanica Osijek utrošila je 1737 č/h ili 217 radnih dana. Ovdje treba naglasiti, da se uslijed aktivnog sudjelovanja HGSS, stanice Osijek u provedbi mjera obrane od poplava, u protekle tri godine, ostvaruje stalni porast njenog angažmana u akcijama traganja i spašavanja. O tome najbolje govore podaci da je u 2012. godini na akcije traganja i spašavanja utrošen 321 radni sat, u 2013. godini 681, a u 2014. godini čak 1737.

Iz svega navedenog vidljivo je da su u 2014. godini, članovi HGSS, stanice Osijek u obavljanje različitih aktivnosti iz područja svoga djelovanja utrošili ukupno 10658 č/h, odnosno 1332 radna dana.

Na kraju treba reći da je Osječko-baranjska županija, koja je temeljem Zakona o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja ("Narodne novine" broj 79/06), dužna sufinancirati redovne djelatnosti HGSS, stanice Osijek, još 2011. godine potpisala Sporazum o suradnji s navedenom udrugom. Sporazumom su definirana područja zajedničkog interesa i dogovoreni modaliteti sufinanciranja redovne djelatnosti HGSS, stanice Osijek. Slijedom navedenog iz Proračuna Osječko-baranjske županije za 2014. godinu, za sufinanciranje redovne djelatnosti HGSS, stanice Osijek isplaćeno je 30.000,00 kuna (10.000,00 kuna više nego 2013. godine). Iako navedeni iznos evidentno nije dostatan za pokriće svih potreba HGSS, stanice Osijek, on svakako predstavlja značajan doprinos daljnjem jačanju njenih kapaciteta.

U kontekstu kvalitetne suradnje Osječko-baranjske županije i HGSS, stanice Osijek treba istaknuti da su članovi HGSS, stanice Osijek, na poziv Osječko-baranjske županije, sudjelovali u dvije međunarodne pokazne vježbe hrvatskih i mađarskih operativnih snaga zaštite i spašavanja, (u okviru projekta "Dravis 3"), na kojima su demonstrirali visoku razinu osposobljenosti za najsloženije zadaće.

2.6. Aktivnosti Zavoda za hitnu medicinu Osječko-baranjske županije u 2014. godini

Zavod za hitnu medicinu Osječko-baranjske županije segment je sustava zaštite i spašavanja na području Osječko-baranjske županije i kao takav daje veliki doprinos njegovu učinkovitom funkcioniranju.

Zavod je organiziran kao jedinstvena županijska ustanova za provođenje djelatnosti pružanja hitne medicinske pomoći i usluga sanitetskog prijevoza. Poslove iz svoje redovite djelatnosti Zavod obavlja putem 45 timova T1 hitne medicinske pomoći, 5 timova T2 hitne medicinske pomoći, 5 timova prijavno - dojavne jedinice i 17 timova sanitetskog prijevoza raspoređenih na ukupno šest punktova na području Osječko-baranjske županije.

Poslove iz redovite djelatnosti Zavoda, u navedenim timovima, obavlja 50 ugovorenih doktora medicine, 82 ugovorenih medicinskih sestara /tehničara i 79 vozača sanitetskog vozila. Treba također reći da Zavod raspolaže sa 51 sanitetskim vozilom, od kojih se 19 koristi za obavljanje hitne medicinske pomoći, a 32 za usluge sanitetskog prijevoza. Kako bi se stekao potpun uvid u složenost i opseg poslova Zavoda, u Tablici 6 prikazani su podaci o broju i vrsti intervencija navedene institucije u 2014. godini.

Tablica 6. Podaci o broju i vrsti intervencija Zavoda za hitnu medicinu Osječko-baranjske županije u 2014. godini

Redni broj	Opis intervencije	Broj intervencija
1.	Intervencije Hitne medicinske pomoći na terenu	22.818
2.	Ambulantni pregled pacijenata	14.602
3.	Unutaržupanijski sanitetski prijevoz	26.590
4.	Međužupanijski prijevoz pacijenata	1.209
5.	Prijevoz dijaliziranih pacijenata	26.280
6.	Sanitetski prijevoz u inozemstvo	7
	UKUPNO	91.506

3. SKLONIŠTA OSNOVNE NAMJENE I SUSTAV UZBUNJIVANJA STANOVNIŠTVA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI

U svrhu prikaza cjelovite slike sustava zaštite i spašavanja na području Osječko-baranjske županije, u okviru ove Informacije donosimo prikaz trenutačne situacije u segmentu skloništa osnovne namjene i sustava uzbuñivanja stanovništva. U Tablici 7 donosimo osnovne informacije o skloništima osnovne zaštite na području Osječko-baranjske županije, prema podacima Državne uprave za zaštitu i spašavanje, Područnog ureda za zaštitu i spašavanje Osijek.

Tablica 7. Pregled skloništa osnovne zaštite na području Osječko-baranjske županije

Redni broj	Grad	Otpornost kPa	Kapacitet osoba	Broj skloništa
1.	Beli Manastir	100	700	2
2.	Belišće	100	1.050	3
3.	Donji Miholjac	100	500	2
4.	Đakovo	100	1.000	3
5.	Našice	100	450	2
6.	Osijek	100	16.930	49
7.	Valpovo	100	700	2
	UKUPNO		21.330	63

Glede sustava za uzbuñivanje stanovništva na području Osječko-baranjske županije možemo reći da u 2013. godini nije došlo do promjena u broju i rasporedu sirena uvezanih u sustav daljinskog upravljanja sirenama županijskog centra 112 Osijek. Sukladno tome, trenutno je na županijskom centru 112 Osijek uvezano ukupno 28 sirena. Od navedenog broja 12 sirena (6 elektromotornih i 6 elektronskih) nalazi se na području Grada Osijeka, dok su preostale sirene, uvezane u sustav županijskog centra 112 Osijek, raspoređene kako slijedi:

- Općina Bilje 1 elektromotorna sirena,
- Općina Čepin 1 elektromotorna sirena,
- Grad Donji Miholjac 2 elektromotorne sirene,
- Grad Belišće 2 elektromotorne sirene,
- Grad Našice 2 elektronske sirene,
- Grad Valpovo 2 elektromotorne sirene,
- Grad Beli Manastir 1 elektronska sirena
- Općina Đurđenovac 1 elektromotorna sirena i
- Grad Đakovo 4 elektromotorne sirene.

Redovno ispitivanje sustava za uzbuñivanje vrši se jednom mjesečno. Pored navedenih 28 sirena koje su uvezane u sustav daljinskog upravljanja sirenama županijskog centra 112 Osijek u funkciji su i neuvezane sirene čiji su vlasnici odnosno korisnici dobrovoljna vatrogasna društva i druge pravne osobe s područja Osječko-baranjske županije. Testiranje i provjera ispravnosti neuvezanih sirena također se redovito provodi od strane nadležnih tijela.

4. MEĐUNARODNA SURADNJA U PODRUČJU ZAŠTITE I SPAŠAVANJA U 2014. GODINI

Osječko-baranjska županija, svjesna činjenice da mnoge potencijalne ugroze prelaze granice Republike Hrvatske, posljednjih je godina intenzivirala međunarodnu suradnju u području zaštite i spašavanja. U tom kontekstu treba istaknuti dragocjena iskustva stečena u uspješnoj realizaciji projekta "Dravis 2" (koji se provodio u okviru IPA Programa prekogranične suradnje Hrvatska - Mađarska 2007-2013. i u kojem je Osječko-baranjska županija bila jedan od projektnih partnera s hrvatske strane) koji je priveden kraju 2011. godine.

Na tragu pozitivnih iskustava iz projekta "Dravis 2", 1. svibnja 2013. godine Osječko-baranjska županija (kao jedan od projektnih partnera s hrvatske strane) otpočela je realizaciju projekta "Dravis 3" koji se također provodio u okviru IPA Programa prekogranične suradnje Hrvatska - Mađarska 2007-2013. Projekt "Dravis 3", ukupne vrijednosti 340.000,00 eura, uspješno je okončan u kolovozu 2014. godine.

U okviru realizacije projekta "Dravis 3", Osječko-baranjska županija je u suradnji s ovlaštenom institucijom, izradila:

- Elaborat o vrstama rizika koji mogu utjecati na područje Osječko-baranjske županije,
- Elaborat o opasnostima koje utječu na civilnu populaciju, s obzirom na rizike koji utječu na područje Osječko-baranjske županije te
- Plan djelovanja spasilačkih ekipa.

Pored izrade navedenih Elaborata i Plana, u okviru provedbe projekta "Dravis 3", nabavljen je dio opreme za potrebe postrojbi civilne zaštite specijalističke namjene Osječko-baranjske županije (detektor eksplozivnih plinova, tri polinonepropusna zaštitna odijela, šator za dekontaminaciju i zapovjedni šator s opremom) čime je njihova operativna spremnost podignuta na znatno višu razinu. U okviru realizacije projekta "Dravis 3" održane su i dvije međunarodne vježbe hrvatskih i mađarskih operativnih snaga zaštite i spašavanja kojima je uspješno provjerena sposobnost učinkovitog zajedničkog djelovanja u slučaju veće nesreće ili katastrofe u prekograničnom području.

DRIX sustav razmjene informacija, koji je kroz projekt "Dravis 2" uveden u operativnu uporabu, projektom "Dravis 3" oplemenjen je novim aplikacijama, koje su razmjenu informacija operativnih snaga zaštite i spašavanja u prekograničnom području, učinile još bržom i učinkovitijom.

Na kraju treba reći da je u 2014. godini nastavljen rad Mješovite radne skupine za prekograničnu suradnju u području zaštite i spašavanja (koja je ustrojena na temelju Sporazuma o suradnji u području zaštite i spašavanja od elementarnih nepogoda i katastrofa između Osječko-baranjske županije i mađarske županije Baranja) te su na redovitom godišnjem susretu, održanom u organizaciji Osječko-baranjske županije, dogovoreni daljnji pravci suradnje.

5. ZAKLJUČAK

Protekla godina u mnogim segmentima sustava zaštite i spašavanja bila je jedna od najizazovnijih i najsadržajnijih. Ova teza temelji se prije svega na činjenici da je sustav zaštite i spašavanja na području Osječko-baranjske županije u čak tri navrata bio svim svojim kapacitetima angažiran, kako u provedbi mjera obrane od poplava tako i u sanaciji njenih posljedica.

Poplave na području županijske Posavine, zbog čijih je razmjera po prvi puta na nekom području Republike Hrvatske proglašeno stanje katastrofe, bile su protekle godine jedan od najvećih izazova ne samo za sustav zaštite i spašavanja već i za društvo u cjelini. Iz podataka navedenih u ovoj Informaciji vidljivo je da su svi segmenti sustava zaštite i spašavanja sa područja Osječko-baranjske županije dali maksimalan doprinos sanaciji poplavljenih područja županijske Posavine. Pored toga, podaci o broju angažiranih volontera te prikupljenoj i na poplavljenim područjima distribuiranoj humanitarnoj pomoći, najbolja su potvrda senzibiliziranosti i humanosti stanovnika Osječko-baranjske županije.

Glede provedbe mjera obrane od poplava na području Osječko-baranjske županije, u svibnju i rujnu 2014. godine, možemo reći da je sustav zaštite i spašavanja na našem području ponovno dokazao sposobnost učinkovitog operativnog djelovanja u kriznim situacijama. O tome najbolje govore podaci o opsegu poduzetih mjera kao i činjenica da su štete od poplava na našem području svedene na najmanju moguću mjeru.

U segmentu daljnje normativne izgradnje sustava zaštite i spašavanja, kroz donošenje temeljnih planskih dokumenata za pojedina područja, ostvaren je značajan napredak, a rezultati rada iz prethodnih godina ogledaju se u činjenici da su sve jedinice lokalne samouprave na području Osječko-baranjske županije izradile procjene ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara, planove zaštite i spašavanja te planove civilne zaštite za svoja područja.

Osječko-baranjska županija donijela je protekle godine niz vrlo opsežnih i značajnih planskih dokumenata (Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša za područje Osječko-baranjske županije, Plan zaštite od požara za područje Osječko-baranjske županije, Vanjski plan zaštite i spašavanja od velikih nesreća koje uključuju opasne tvari za pogon tvrtke HEP Proizvodnja d.o.o. Termoelektrana - Toplana Osijek), kojima je ne samo ispunila svoje zakonske obveze već i postavila temelje za daljnji razvoj sustava zaštite i spašavanja na našem području.

Suradnja Osječko-baranjske županije s udrugama građana od posebnog interesa za zaštitu i spašavanje (Hrvatska gorska služba spašavanja, stanica Osijek, Radio klub "Osijek" i Društvo za podvodne aktivnosti "Mursa") temelji se na sporazumima o suradnji, kojima su definirani modaliteti suradnje i načini sufinanciranja njihovih aktivnosti, usmjerenih ka daljnjoj izgradnji sustava zaštite i spašavanja na našem području. Suradnjom s navedenim udrugama u protekloj je godini nastavljena i proširena, a ostvareni su brojni pomaci u mnogim segmentima sustava zaštite i spašavanja.

Prepoznajući značaj navedenih udruga građana za učinkovito funkcioniranje sustava zaštite i spašavanja te cijeneći kvalitetu njihova rada, Osječko-baranjska županija je protekle godine izdvojila značajna financijska sredstva za sufinanciranje njihove redovite djelatnosti i nabavu opreme (ukupno je za sufinanciranje redovitih djelatnosti navedenih udruga i nabavu opreme isplaćeno 105.000,00 kuna). Opravdanost ovih ulaganja najbolje se ogleda u činjenici da su u uspješnoj provedbi mjera obrane od poplava upravo navedene udruge dale izniman doprinos, a provedba određenih specifičnih aktivnosti (traganje i spašavanje na vodi, uspostava učinkovitog komunikacijskog sustava), nezamisliva je bez njihova sudjelovanja.

U 2014. godini, Osječko-baranjska županija nastavila je proces međunarodne suradnje u području zaštite i spašavanja (kroz rad Mješovite radne skupine i uspješnim završetkom projekta "Dravis 3" koji je realiziran u okviru IPA Programa prekogranične suradnje Hrvatska - Mađarska 2007. - 2013.), a doneseni su i mnogi dokumenti značajni za redovito funkcioniranje sustava zaštite i spašavanja na godišnjoj razini:

- Provedbeni plan unaprjeđenja zaštite od požara za područje Osječko-baranjske županije za 2015. godinu,
- Plan operativne provedbe programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara na području Osječko-baranjske županije u 2014. godini,
- Plan aktivnog uključenja svih subjekata zaštite od požara na području Osječko-baranjske županije u 2014 godini,
- Financijski plan za provođenje zadaća iz područja zaštite od požara u protupožarnoj sezoni u 2014. godini na području Osječko-baranjske županije.

Ipak treba reći da i pored učinjenih pomaka u protekloj godini, u svim segmentima sustava zaštite i spašavanja, još uvijek postoji golem prostor za napredak. Potrebno je stoga u narednom razdoblju nastaviti ulaganja u izgradnju i razvoj sustava zaštite i spašavanja s osobitim naglaskom na intenziviranje procesa edukacije u njega uključenih osoba (provedbom vježbi, seminara, specijaliziranih tečajeva i tematskih radionica).

Potrebno je također nastaviti proces daljnjeg kadrovskog ekipiranja i materijalno-tehničkog opremanja Odsjeka za zaštitu i spašavanje, koji u okviru Službe za zajedničke poslove Osječko-baranjske županije, djeluje kao stručna služba, koja obavljanjem širokog spektra aktivnosti iz područja zaštite i spašavanja, daje golemi doprinos učinkovitom funkcioniranju Stožera zaštite i spašavanja Osječko-baranjske županije, Zapovjedništva civilne zaštite Osječko-baranjske županije, postrojbi civilne zaštite specijalističke namjene Osječko-baranjske županije i ostalih sastavnica ovoga izuzetno složenog sustava.

Važno je također istaknuti da su sve mjere i aktivnosti usmjerene unaprjeđenju sustava zaštite i spašavanja na našem području provedene sukladno Smjernicama za organizaciju i razvoj sustava zaštite i spašavanja na području Osječko-baranjske županije u 2014. godini ("Županijski glasnik" broj 3/14.). Slijedom navedenog možemo reći da je iz svih gore navedenih podataka vidljivo da su mnogi ciljevi predviđeni navedenim Smjernicama u protekloj godini i ostvareni.

Ciljevi koje, zbog opsega pojedinih poslova ili nedostatnog financijskog kapaciteta, nije bilo moguće ostvariti u rokovima predviđenim navedenim dokumentom, bit će ugrađeni u Smjernice za organizaciju i razvoj sustava zaštite i spašavanja na području Osječko-baranjske županije u 2015. godini, a županijske stručne službe kao i drugi subjekti uključeni u njihovu realizaciju učinit će dodatni napor kako bi se preostali ciljevi ostvarili u narednom razdoblju.

Ustrojavanjem kvalitetnog sustava zaštite i spašavanja na području Osječko-baranjske županije izravno se podiže stupanj sigurnosti života i imovine njezinih stanovnika te se posredno ostvaruju brojni pozitivni učinci i na drugim područjima društvenog života.

b)

Temeljem članka 28. stavak 1. podstavak 1. Zakona o zaštiti i spašavanju ("Narodne novine" broj 174/04., 79/07., 38/09. i 127/10.), članka 14. i članka 30. točka 2. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09., 16/09. i 2/13.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na _____ sjednici _____ 2015. godine

S M J E R N I C E

za organizaciju i razvoj sustava zaštite i spašavanja na području Osječko-baranjske županije u 2015. godini

1. Uvod

Sukladno Zakonu o zaštiti i spašavanju ("Narodne novine" broj 174/04., 79/07., 38/09. i 127/10.) obveza je predstavničkog tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donijeti Smjernice za organizaciju i razvoj sustava zaštite i spašavanja na svom području. Navedenim dokumentom se uz osvrt na trenutačnu situaciju, propisuju mjere i aktivnosti koje je potrebno provesti kako bi se sustav zaštite i spašavanja ljudi, njihovih materijalnih i kulturnih dobara, kao i sustav zaštite okoliša, podigli na višu razinu.

Provedbom mjera i aktivnosti propisanih Smjernicama, postiže se ravnomjeran razvoj svih nositelja sustava zaštite i spašavanja

Temelj za donošenje navedenih Smjernica jest Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša za područje Osječko-baranjske županije.

Upravo u ovom segmentu protekle je godine došlo do značajnih izmjena propisa kojima je regulirana metodologija izrade procjena ugroženosti i planova zaštite i spašavanja (na snagu je stupio novi Pravilnik o metodologiji za izradu procjena ugroženosti i planova zaštite i spašavanja, "Narodne novine" broj 30/14. i 67/14., u daljnjem tekstu: Pravilnik). Pravilnik je donio niz novina vezanih kako uz sadržaj Procjene ugroženosti tako i uz metodologiju njene izrade.

Najznačajnije izmjene odnose se dio Procjene ugroženosti u kojem se analiziraju eventualne tehničko-tehnološke nesreće te povećan rizik i opasnost od poplava i ekstremnih vremenskih prilika prouzročenih klimatskim promjenama.

Novim Pravilnikom propisana je obveza jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, da sukladno procjeni stvarnih i potencijalnih rizika i opasnosti, planske dokumente kojima se razrađuje postupanje u slučaju tehničko-tehnološke nesreće s opasnim tvarima, izrađuju u skladu s APELL procesom (Awareness and Preparedness for Emergencies at Local Level) Ujedinjenih naroda.

APELL proces razrađuje opasnosti unutar postrojenja koje posjeduje opasne tvari te utvrđuje sigurnosne standarde pri kretanju opasnog materijala na lokalnoj razini. APELL procesom propisuju se obveze nadležnih tijela u pružanju informacija javnosti kako kod nastanka tehničko-tehnološke nesreće s opasnim tvarima tako i pri izradi plana zaštite stanovništva od tehničko-tehnoloških nesreća s opasnim tvarima.

Izrada planskih dokumenata u skladu s APELL procesom podrazumijeva da će mnoge pravne osobe, koje posjeduju opasne tvari ili ih na bilo koji način koriste u svom proizvodnom procesu, biti dužne izraditi vlastite procjene ugroženosti, planove zaštite i spašavanja ili operativne planove, za čiju će učinkovitu primjenu biti nužno uključivanje šire društvene zajednice.

Uključivanje svih relevantnih čimbenika u izradu i učinkovitu primjenu planskih dokumenata još je značajnije ako se zna da planski dokumenti navedenih pravnih osoba moraju biti usklađeni i inkorporirani u planske dokumente jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U tom kontekstu treba reći da će u narednom razdoblju zbog povećanog opsega poslova (davanje suglasnosti na planske dokumente pravnih osoba koje posjeduju opasne tvari), biti nužno adekvatno kadrovski i materijalno-tehnički osposobiti Odsjek za zaštitu i spašavanje Osječko-baranjske županije, kao stručnu službu za poslove ovoga tipa.

Imajući u vidu sve navedeno stručne službe Osječko-baranjske županije, u suradnji sa Zavodom za unapređivanje sigurnosti d.d. iz Osijeka, pristupile su detaljnoj analizi potencijalnih ugroza na području Osječko-baranjske županije (kojom su razrađene sve opasnosti predviđene navedenim Pravilnikom).

Po završetku procesa analize te ispunjavanjem svih pravnih pretpostavki (21. studenoga 2014. Državna uprava za zaštitu i spašavanje dala je suglasnost na sadržaj nove Procjene ugroženosti), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je u prosincu 2014. godine novu Procjenu ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša za područje Osječko-baranjske županije.

Sljedom navedenog Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša za područje Osječko-baranjske županije, donesena u prosincu 2014. godine bila je temelj za izradu Smjernica za organizaciju i razvoj sustava zaštite i spašavanja na području Osječko-baranjske županije u 2015. godini. Navedenim Smjericama definirani su strateški ciljevi za organizaciju sustava zaštite i spašavanja na našem području.

Pri definiranju ciljeva predviđenih ovim Smjericama osobita je pozornost posvećena nastojanju da njima budu obuhvaćeni svi ciljevi koji zbog niza objektivnih okolnosti, (složenost i opseg pojedinih poslova, nedostatan financijski kapacitet kako jedinica lokalne samouprave tako i županije, nedostatak kadrova unutar stručnih službi koje se bave zaštitom i spašavanjem na lokalnoj i regionalnoj razini, izostanak pravovremene dostave podataka od strane nadležnih institucija), nisu ostvareni prethodnih godina.

Smjericama se stvaraju preduvjeti kako za prevenciju i zaštitu od mogućih ugroza tako i za učinkovito reagiranje u slučajevima nesreća, velikih nesreća i katastrofa, s ciljem minimiziranja štetnih posljedica i brze normalizacije svakodnevnog života na pogođenom području.

Pored toga Smjericama se definiraju i usklađuju ljudski i materijalno-tehničke kapaciteti kojima raspolaže Osječko-baranjska županija, u slučaju pojave bilo kojeg oblika ugroze, te se ustrojava jedinstven i dobro koordiniran sustav zaštite i spašavanja s jasno definiranim ovlastima, nadležnostima i zadacima svih njegovih sastavnica.

2. Službe i pravne osobe koje se zaštitom i spašavanjem bave u okviru svoje redovne djelatnosti

Službe i pravne osobe koje se nekim oblikom zaštite i spašavanja bave u okviru svoje redovne djelatnosti jedan su od temeljnih nositelja sustava zaštite i spašavanja. U najširem smislu riječi ovdje možemo uključiti sve gospodarske subjekte koji svojim ljudskim, materijalno-tehničkim ili smještajnim kapacitetima mogu pomoći učinkovitoj provedbi aktivnosti zaštite i spašavanja (prijevoznike, građevinske, ugostiteljsko-turističke i druge gospodarske subjekte).

U prosincu 2010. godine župan Osječko-baranjske županije donio je Rješenje o određivanju operativnih snaga zaštite i spašavanja i pravnih osoba od interesa za zaštitu i spašavanje u Osječko-baranjskoj županiji.

Navedenim Rješenjem određene su operativne snage i pravne osobe od interesa za zaštitu i spašavanje kojima će župan, u slučaju neposredne prijetnje od nastanka katastrofe ili veće nesreće na području Županije, dati određene zadaće.

U ožujku 2014. godine, na snagu je stupio novi Pravilnik o metodologiji za izradu procjena ugroženosti i planova zaštite i spašavanja ("Narodne novine" broj 30/14. i 67/14.; u daljnjem tekstu: Pravilnik), kojim je određeno da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave svojim odlukama određuju isključivo pravne osobe iz područja vlastite nadležnosti, kako bi se izbjegao sukob operativne nadležnosti između različitih razina sustava zaštite i spašavanja (lokalne, područne i državne).

Sukladno tome Rješenje o određivanju operativnih snaga zaštite i spašavanja i pravnih osoba od interesa za zaštitu i spašavanje u Osječko-baranjskoj županiji, neophodno je tijekom 2015. uskladiti s odredbama navedenog Pravilnika. Pored toga u narednom razdoblju potrebno je zaključiti ugovore o suradnji s onim pravnim osobama koje (zbog odredbi navedenog Pravilnika) neće biti obuhvaćene navedenim Rješenjem, a bez čijeg je sudjelovanja praktično nemoguće provesti određene aktivnosti zaštite i spašavanja (primjerice gradske komunalne tvrtke).

O značaju kvalitetne suradnje s tvrtkama koje se u širem smislu bave nekim oblikom zaštite i spašavanja u okviru svoje redovite djelatnosti, najbolje govori podatak da upravo takve tvrtke, kod provedbe mjera obrane od poplava, na raspolaganje stavljaju vlastite kapacitete za potrebe eventualne evakuacije i smještaja ljudi i stoke s poplavom ugroženog područja.

Imajući u vidu sve navedeno, Županija će i u narednom razdoblju nastaviti i proširiti suradnju sa službama i pravnim osobama koje se zaštitom i spašavanjem bave u okviru svoje redovne djelatnosti, kako bi se osiguralo njihovo koordinirano djelovanje u budućim izvanrednim situacijama.

3. Udruge građana od interesa za sustav zaštite i spašavanja

Udruge građana od interesa za sustav zaštite i spašavanja daju izniman doprinos njegovu učinkovitom funkcioniranju. U mnogim izvanrednim situacijama, s kojima je posljednjih godina bila suočena Osječko-baranjska županija, upravo su specifična znanja i vještine kojima raspolažu navedene udruge, bile od presudnog značaja za pravodobnu i učinkovitu provedbu pojedinih aktivnosti zaštite i spašavanja.

Imajući u vidu navedene činjenice Županija je u proteklom razdoblju učinila brojne korake kako bi jasnije definirala značaj i funkciju udruga građana u daljnjoj izgradnji sustava zaštite i spašavanja na našem području. Sukladno tome treba istaknuti da je Županija zaključila sporazume o suradnji s Hrvatskom gorskom službom spašavanja, stanicom Osijek, Društvom za podvodne aktivnosti "Mursa" i Radio klubom "Osijek", kojima su definirani oblici suradnje u provedbi aktivnosti od zajedničkog interesa. Pored toga stručna služba Osječko-baranjske županije izradila je Registar udruga građana od interesa za sustav zaštite i spašavanja koji se kontinuirano ažurira i tijekom godine nadopunjuje novim podacima.

Na temelju navedenih sporazuma, Osječko-baranjska županija će u narednom razdoblju:

- nastaviti sufinanciranje redovitih djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja, stanice Osijek (u okvirima određenim navedenim sporazumom o suradnji),
- nastaviti izgradnju integriranog sustava veze za potrebe operativnih snaga zaštite i spašavanja na našem području te
- intenzivirati proces opremanja i edukacije tima za zaštitu i spašavanje iz vode županijskih postrojbi civilne zaštite specijalističke namjene.

4. Vatrogasna zapovjedništva i postrojbe

Vatrogasna zajednica Osječko-baranjske županije (u daljnjem tekstu: Vatrogasna zajednica) objedinjuje vatrogasnu djelatnost na području Osječko-baranjske županije.

Vatrogasnu zajednicu čine 141 dobrovoljno vatrogasno društvo te tri javne profesionalne vatrogasne postrojbe udružene u 16 vatrogasnih zajednica gradova, općina i područja. Tri javne profesionalne vatrogasne postrojbe (JPVP Osijek, JPVP Našice i JPVP Beli Manastir) najopremljeniji su i najosposobljeniji dio vatrogasnog sustava koji može odgovoriti gotovo svim oblicima potencijalnih ugroza. Ipak potrebno je nastaviti sustavno ulagati u edukaciju i opremanje navedenih postrojbi kako bi iste održale najvišu razinu operativne spremnosti. Pored toga potrebno je, okviru financijskih mogućnosti, dalje razvijati djelatnosti dobrovoljnih vatrogasnih društava kao najbrojnijih i najrasprostranjenijih vatrogasnih postrojbi na području Županije.

Daljnji razvoj djelatnosti dobrovoljnih vatrogasnih društava još je značajniji, ako se zna, da pored svoje primarne funkcije, navedena društva ostvaruju i čitav niz drugih funkcija značajnih za skladno funkcioniranje šire društvene zajednice i često su jedan od glavnih nositelja društvenog života manjih lokalnih sredina.

Kako bi se materijalno-tehnička opremljenost i stručna osposobljenost vatrogasnih postrojbi podigla na višu razinu potrebno je, (kroz suradnju Osječko-baranjske županije, Vatrogasne zajednice i inih vatrogasnih postrojbi ovoga područja) provesti sljedeće aktivnosti:

1. Sustavno provoditi preventivne mjere zaštite od požara (osobito tijekom ljetnih mjeseci, u sezoni žetvenih radova kao i u drugim razdobljima u godini u kojima postoji povećana opasnost od nastanka požara).
2. Educirati lokalno stanovništvo o opasnostima i negativnim učincima požara.
3. Kontinuirano provoditi stručnu suradnju vatrogasnih zajednica gradova i općina, dobrovoljnih vatrogasnih društava i javnih profesionalnih vatrogasnih postrojbi na području Županije u cilju ostvarivanja zajedničkih zadaća i unaprjeđenja operativne sposobnosti svih vatrogasnih postrojbi.
4. Nastaviti opremanje vatrogasnih postrojbi najsuvremenijim materijalno-tehničkim sredstvima
5. Stalno provoditi stručno osposobljavanje vatrogasnih postrojbi organizacijom seminara, tečajeva i pokaznih vježbi.
6. Intenzivirati suradnju vatrogasnih postrojbi na području Osječko-baranjske županije i drugih gospodarskih subjekata, ustanova i udruga koji se zaštitom i spašavanjem bave u okviru svoje redovne djelatnosti kako bi se osiguralo njihovo koordinirano djelovanje u slučaju nastanka nesreće, velike nesreće ili katastrofe.
7. Donijeti Provedbeni plan unaprjeđenja zaštite od požara za područje Osječko-baranjske županije za 2016. godinu.
8. Izraditi Izvješće o provedbi Provedbenog plana za unaprjeđenje zaštite od požara za područje Osječko-baranjske županije za 2015. godinu.
9. Izraditi Program rada i Financijski plan Vatrogasne zajednice Osječko-baranjske županije za 2016. godinu.

5. Zapovjedništvo i postrojbe civilne zaštite i Stožer zaštite i spašavanja

Zapovjedništvo i postrojbe civilne zaštite dio su operativnih snaga zaštite i spašavanja na području Osječko-baranjske županije.

U narednom razdoblju potrebno je intenzivirati proces njihovog materijalno-tehničkog opremanja, edukacije i uvježbavanja (trenutno su sve postrojbe opremljene osnovnom osobnom opremom, a nabavljen je i manji dio skupne specijalističke opreme za pojedine specijalističke timove).

Potpuno opremanje kako Zapovjedništva, tako i postrojbi civilne zaštite specijalističke namjene Osječko-baranjske županije, zahtjeva značajna financijska sredstva, treba stoga istaknuti da je u kolovozu 2014. godine uspješno realiziran projekt "Dravis 3" (koji se provodio u okviru IPA Programa prekogranične suradnje Hrvatska - Mađarska 2007.-2013.).

Realizacijom navedenog projekta nabavljen je dio opreme za potrebe postrojbi civilne zaštite specijalističke namjene Osječko-baranjske županije (detektor eksplozivnih plinova, tri polinonepropusna zaštitna odijela, šator za dekontaminaciju i zapovjedni šator s opremom). Pored toga, u procesu izgradnje integriranog sustava radio veza u kriznim situacijama za potrebe operativnih snaga zaštite i spašavanja na području Osječko-baranjske županije, nabavljeno je i u funkciju stavljeno, ukupno 45 kolnih i 35 ručnih radio postaja. Pored toga nabavljen je i mobilni repetitorski sustav.

Područje Slavonije i Baranje duže je vrijeme zahvaćeno procesom depopulacije i intenzivnog iseljavanja mladog radno aktivnog stanovništva, koje pod utjecajem teške gospodarske krize napušta Republiku Hrvatsku. Negativne posljedice ovoga procesa vidljive su u svim područjima društvenog života, a trag su ostavile i u sastavu postrojbi civilne zaštite specijalističke namjene Osječko-baranjske županije. U protekloj godini čak 40 pripadnika navedenih postrojbi iselilo se s područja Osječko-baranjske županije. Sukladno tome jedan od prioriteta u 2015. godini bit će osiguranje pune popunjenosti postrojbi civilne zaštite specijalističke namjene Osječko-baranjske županije.

Stožer zaštite i spašavanja Osječko-baranjske županije u više je navrata u proteklom razdoblju potvrdio opravdanost svoga postojanja iskazavši sposobnost učinkovitog operativnog djelovanja u kriznim situacijama. Upravo stoga, Stožer će i u narednom razdoblju, u slučaju nastanka bilo kakvog izvanrednog događaja na našem području, poduzeti sve potrebne mjere, kako bi se zaštitili životi i imovina stanovnika Osječko-baranjske županije.

Mjere i aktivnosti koje u 2015. godine treba provesti kako bi sustav civilne zaštite na našem području bio spreman odgovoriti svim potencijalnim izazovima su:

1. U suradnji sa svim relevantnim institucijama izraditi standardne operativne postupke za sve predvidive oblike izvanrednih situacija;
2. Nastaviti izgradnju integriranog sustava radio veza u kriznim situacijama, za potrebe operativnih snaga zaštite i spašavanja na području Osječko-baranjske županije te ga adekvatno opremiti;
3. Sustavno provoditi edukaciju članova Stožera zaštite i spašavanja Osječko-baranjske županije, Zapovjedništva civilne zaštite Osječko-baranjske županije, vatrogasnog zapovjedništva te postrojbi civilne zaštite specijalističke namjene (s osobitim naglaskom na edukaciji o sustavu radioveza, radiokomunikacijama te rukovanju radio uređajima);
4. Nastaviti proces materijalno-tehničkog opremanja Zapovjedništva civilne zaštite osječko-baranjske županije i postrojbi civilne zaštite specijalističke namjene Osječko-baranjske županije;
5. Izvršiti smotru postrojbi civilne zaštite specijalističke namjene Osječko-baranjske županije i provoditi njihovo sustavno uvježbavanje kako bi se održala njihova operativna spremnost;
6. Permanentno provoditi proces edukacije djece i mladeži u području zaštite i spašavanja;
7. Kontinuirano provoditi pokazne vježbe kako bi se provjerila spremnost sustava zaštite i spašavanja za odgovor na sve potencijalne ugroze te uklonili eventualno uočeni nedostaci;
8. Putem Mješovite radne skupine za prekograničnu suradnju u području zaštite i spašavanja nastaviti dosadašnju kvalitetnu suradnju s mađarskom Županijom Baranja (kroz intenzivnije kontakte, razmjenu informacija i provedbu zajedničkih vježbi u pograničnom području) kako bi se postiglo sinkronizirano djelovanje dvaju susjednih regija u slučaju nastanka nesreća, velikih nesreća i katastrofa;
9. Kroz sudjelovanje u programima za prekograničnu suradnju Europske unije osigurati sredstva za daljnju izgradnju sustava zaštite i spašavanje;

10. Nastaviti međunarodnu suradnju na unaprjeđenju sustava zaštite i spašavanja kako sa državama članicama Europske unije tako i s drugim državama u regiji;
11. Unaprijediti međužupanijsku i regionalnu suradnju na unaprjeđenju sustava zaštite i spašavanja;
12. U suradnji Osječko-baranjske županije i gradova na njenom području osnovati skladište u kojemu će se na adekvatan način uskladištiti oprema specijalističkih postrojbi civilne zaštite Osječko-baranjske županije i oprema ostalih sastavnica sustava zaštite i spašavanja;
13. U provedbi svih aktivnosti značajnih za izgradnju sustava zaštite i spašavanja, sustavno unaprjeđivati koordinaciju Stožera za zaštitu i spašavanje Osječko-baranjske županije i stožera za zaštitu i spašavanje jedinica lokalne samouprave;
14. Intenzivirati suradnju sa svim relevantnim institucijama na državnoj razini.

6. Skloništa

Kako bi se osigurala stalna ispravnost i funkcionalnost skloništa odnosno očuvala njihova temeljna zaštitna funkcija u narednom razdoblju potrebno je:

1. U proračunima jedinica lokalne samouprave osigurati sredstva za redovito održavanje skloništa osnovne zaštite u njihovom vlasništvu;
2. Potaknuti rješavanje imovinsko-pravnih odnosa u skloništima u kojima nije provedeno etažiranje kako bi se omogućilo svrhovito korištenje navedenih objekata;
3. Održavanje skloništa (koje obuhvaća poslove tekućeg održavanja, servisnog održavanja i radove investicijskog održavanja) provoditi sukladno pravilima struke.

7. Objava

Ove Smjernice bit će objavljene u "Županijskom glasniku".

Klasa:
Urbroj:

Predsjednik
Antun Kapraljević